

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/111/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720202476
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5720202476.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. Š., J.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti: M. H., J.. XX.XX.XXXX a G. H.X., J.. XX.XX.XXXX, obaja bytom Š. XXXXX/X, S., dieťa rodičov: matka J. Š., J.. XX.XX.XXXX, bytom S. S. a otec v rodnom liste neuvedený, za účasti Okresnej prokuratúry Martin v konaní o návrhu na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

R u š í spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť M. H., J.. XX.XX.XXXX a G. H., J.. XX.XX.XXXX o maloletého X., J.. XX.XX.XXXX.

Nad maloletým X. n a r i a d' u j e ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude realizovať v U. K. O. M. V. J..

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne od právoplatnosti tohto rozhodnutia vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám U. K. O. M. V. J..

Týmto s a m e n í Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 19P/111/2018-43 zo dňa 21.01.2019.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 16.06.2020 bol na Okresnom súde Martin doručený návrh osôb, ktorým bol maloletý zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti. V návrhu uviedli, že ich manželstvo sa rozpadá. Z manželstva pochádza maloletá dcéra. Na maloletého si doteraz nezvykli pre jeho správanie a nezvládnutelnosť. Vzhľadom na minulosť jeho matky sa správa neprimerane k členom rodiny a deťom vo svojom okolí.

2. Uznesením č.k. 19P/111/2020-10 zo dňa 01.07.2020 súd ustanovil maloletému dieťaťu kolízneho opatrovníka, Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Kolízny opatrovník sa dňa 03.08.2020 vyjadril, že prešetril pomery na strane osôb, ktorým maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. Odporučil ich návrhu vyhovieť a nad maloletým nariadiť ústavnú starostlivosť v U. K. O. M. V. J..

4. Pojednávania nariadeného v tejto veci sa matka a kolízny opatrovník nezúčastnili. Súd v zmysle § 31 CMP pojednával v ich neprítomnosti.

5. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom osôb vykonávajúcich náhradnú osobnú starostlivosť, zástupcu U. K. O. M. V. J.; vyjadrením Okresnej prokuratúry Martin; pripojeným spisom Okresného súdu Martin sp.zn. 19P/111/2018 a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Osoby vykonávajúce spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť zotrvali na podanom návrhu. Zhodne uviedli, že nevládajú starostlivosť o maloletého. Zo spoločného vzťahu pochádza maloletá dcéra, ktorej sa treba venovať a ktorú maloletý bije a škriabe, v dôsledku čoho má potom maloletá modriny. Naposledy matku maloletého videli, keď bola na Vianoce u svojej babky. V tom čase maloletého videla, avšak nemá o neho vôbec záujem. Správanie maloletého je dôvodom konfliktov v ich manželstve a je aj dôvodom podania návrhu na rozvod ich manželstva.

7. U. K. O. M. V. J. súhlasilo s umiestnením maloletého v ich zariadení.

9. Zástupca Okresnej prokuratúry vzhľadom na postoj osôb vykonávajúcich spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť odporučil ich návrhu vyhovieť.

10. Podľa § 47 ods. 1,2 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona o rodine“), náhradná osobná starostlivosť zaniká a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, b) smrťou maloletého dieťaťa, c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

11. Podľa § 47 ods. 5 zákona o rodine, ak zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

12. Podľa § 54 ods. 1 - 5 zákon o rodine, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 55 ods. 1 - 3 zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

14. Podľa 62 ods. 1 - 6 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča neberie súd do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 65 ods. 1 -3 zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného; Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní; Výživné pľnoletých detí upraví súd len na návrh.

16. Podľa § 75 ods. 1 - 2 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi, to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 81 ods. 1 - 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

18. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že maloletý bol Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/111/2018-43 zo dňa 21.012019 zvereny do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti. Osoby vykonávajúce náhradnú osobnú starostlivosť o maloletého sa už na jeho výchove podieľať nechcú, čo prezentovali jednak v návrhu ako aj vo výpovediach na pojednávaní. Maloletý sa v ich domácnosti správa neprimerane, ubližuje ich spoločnej maloletej dcére a je zdrojom konfliktov, ktoré viedli až k podaniu návrhu na rozvod ich manželstva. Z uvedených dôvodov súd spoločnú náhradnú osobnú starostlivosť zrušil. Nakoľko matka záujem o maloletého naďalej absolútne neprejavuje a súd nezistil žiadnu osobu, ktorá by bola schopná a ochotná sa o maloletého osobne starať rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletým, ktorá sa bude realizovať v U. K. O. M. V. J.. Súd v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami rozhodol aj o výške výživného. Matke upravil vyživovaciu na maloleté dieťa v minimálnom rozsahu - vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona, ktoré musí platiť každý rodič, bez ohľadu na jeho príjmy a majetkové pomery od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Matka má povinnosť platiť súdom určené výživné k rukám U. K. O. M. V. J. vždy do 15. dňa v mesiaci vopred po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

19. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

21. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a daní právneho poučenia sa osoby, ktorým maloletý bol zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti, zástupca U. K. O. M. V. J. a zástupca Okresnej prokuratúry Martin vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.